

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН
ТАЛААРХИ ИЛ ТОД
БАЙДАЛ

2. Хүний нөөцийн талаархи ил тод байдал

Зарчмууд	Ил тод байдлыг илтгэх үзүүлэлтүүд
Хүний нөөцийн асуудал нь байгууллагын төлөвлөлтийн салшгүй хэсэг байх	
<p>Ажилтын хүчин зүйлс</p> <p>Хүний нөөцийг хөгжүүлэх стратегийг тодорхойлон баталж, тогтмол шинэчлэлт ил тод мэдээлж байна.</p>	<p><u>Байгууллагын түвшинд:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Байгууллагын эрхэмлэх үнэт зүйлсийг хамтдаа тодорхойлж мэдээлнэ. Хүний нөөцийг хөгжүүлэх стратегийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай нөөцийг байгууллагын ерөнхий стратеги төсөвт тусгасан байна. Байгууллагыг хөгжүүлэхэд болон байгууллага үндсэн чөлөө үүргээ хэрэгжүүлэхэд ажилтан бүрийн хувь нэмрийг чухалчлан үнэлсэн заалт оруулж хэрэгжүүлэх арга замыг байгууллагын стратеги бэлэн төлөвлөгөөнд тусгана. Байгууллагын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө төсөвт хүний нөөцийн удирдлага, хөгжил ажилтнуудад үзүүлэх дэмжлэг, нийгмийн хангамжийг тусгана. Байгууллагын үндсэн чөлөө үүргийг хэрэгжүүлэхэд хамгийн оноомтой бүтэц зохион байгуулалтыг бий болгоно. Байгууллагын хүний нөөцийн удирдлагын ил тод хариуцагатай байдлыг хангах арга замыг хүний нөөцийн стратеги тусгана. <p><u>Хувь хүний түвшинд:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Байгууллагын удирдлагууд хүний нөөцийн стратегитай танилцсан байна.

Хүний нөөцийн бодлогыг үр дүнтэй шударга ил тод хэрэгжүүлэх	
	<u>Салбарын түвшинд:</u>
<p>Ажилтын хүчин зүйлс</p> <p>Хүний нөөцийн бодлого боловсруулах түүнийг хэрэгжүүлэх хянах шалгахад орлоцоог хангасан байна.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Хүний нөөцийн тасуудлаар шийдвэр гаргах эрх зүйлсийг бүтэцтэй удирдлагын хөдөлгөөн байгуулалт ил үүргийг тодорхой болгож нийтэд мэдэгдэнэ. Ажилтан томилох шийдвэр гаргах баримтлах бодлого журмыг боловсруулан баталж хэрэгжилтэд тогтмол хяналт тавьж байна. Хүний нөөцийн бодлогын хэрэгжилт үр дүнд тогтмол хяналт-шинжилгээ үзлэгээ өгж, шинэчилж нээлттэй мэдэгдэнэ. <p><u>Байгууллагын түвшинд:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Хүний нөөцийн стратеги түүнийг хэрэгжилтэд хянаж үзлэг механизм бай болгож журам боловсруулна. Хүний нөөцийн стратегийн хэрэгжилтийг үнэлж шалгах үйл явцд ажиллагсдын оролцоог бүрэн хангана. Ажлаас чөлөөлөгдөж буй ажилтантай тусгайлон ярилцаж байгууллагын үйл ажиллагаа сайжруулахтай холбоотой санал зөвлөмжүүд удирдлагуудад уламжилдаг журам тогтоно. <p><u>Хувь хүний түвшинд:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ажиллагсдад тэдэнд хамааралтай дүрэм журам торим үйл явцыг танилцуулах сурталтны тогтмол зохион байгуулна. Хүний нөөцийн стратегийг үр дүнтэй шударга зарчмаар хэрэгжүүлэхэд чөлөөтэй зааварчилгаа зөвлөгөөг удирдах ажилтнуудад өгч байна. Ажилтны тогтохон шалгуурыг баримтлан үнэлэхэд нь сонгож сонгон шалгаруулалтын үйл явцыг бүрэн баримтжуулна.

Хүний нөөцийг үр дүнтэй удирдах	
<p>Ажилтын хүчин зүйлс</p> <p>Ажилтнуудыг манлайлан, зөв удирдан зохион байгуулж, дэмжих нь амжилтад хүрэх тулхүүр мөн</p>	<p>Салбарын түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ажилтнуудаас байгууллагын сонл, удирдлага, зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны нээлттэй байдлын талаар сэтгэл ханамжийн судалгааг жил бүр авч, үр дүнг ажилтнуудад ил тод танилцуулан, арга хэмжээ авч байна Ажилтнуудын санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдол хүлээн авах, шийдвэрлэх журам боловсруулан, нийтад танилцуулж, мөрдөнө <p>Байгууллагын түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ажилтнуудын гүйцэтгэлийг үнэлэх механизмыг бий болгон, ажиллагсадад танилцуулж, мөрдөнө Ажилтнуудын санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдол хүлээн авах, шийдвэрлэх журам боловсруулан, нийтад танилцуулж, мөрдөнө Ажлын байр бүрд тохирсон тодорхойлолт боловсруулан, багцлан хэвлэж, нийт ажилтнуудад болон тухайн ажлын байранд ажиллах ажилтанд танилцуулна <p>Хувь хүний түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Менеджерүүд ажилтнуудын гүйцэтгэлийг журмын дагуу үнэлж, дүнг нээлттэй танилцуулдаг байна Ажилтан бүр өөрийн ажлын байрны тодорхойлолттой танилцаж, гарын үсгээр баталгаажуулан, хэрэгжүүлнэ
Хүний нөөцийн асуудалд мэдээллийг нээлттэй солилцох, аливаа шийдвэр гаргах үйл явцад ажилтнуудын оролцоог хангах механизм бий болгох	
<p>Ажилтын хүчин зүйлс</p> <p>Ажилтнуудын оролцоог хангах, нээлттэй мэдээлэх, зөвшилцөх үйл явц нь хүний нөөцийн удирдлагын салцгүй нэг хэсэг мөн</p>	<p>Салбарын түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Байгууллагын бүтцийн схем, албан тушаалын болон холбоо барих утасны жагсаалтыг тухай бүр шинэчлэн, нээлттэй мэдээлдэг байна <p>Байгууллагын түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Менеджер болон ажилтнууд нь зөвшилцлийн арга зүйд суралцаж, зөвшилцлийн үр чадвар эзэмшсэн байна Байгууллага бүр ажилтнуудын оролцоог хангах, зөвшилцөх замаар шийдвэрлэвэл зохих асуудлуудын жагсаалтыг гарган, хэрэгжүүлнэ <p>Хувь хүний түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ажилтнуудтай холбоотой дүрэм журам боловсруулах, шинэчлэх тохиолдолд ажилтан бүр мэдээлэл авч, идрэхитэй оролцох боломжоор хангагдана

Ажилтан авах, сонгох үйл явц нь шударга ил тод байх	
<p>Ажилтын хүчин зүйлс</p> <p>Ажилтан сонгон-шалгаруулахад баримтлах бодлого, үйл явц нь тухайн ажлын байрны шаардлагыг хангахуйц сонгон авахад чиглэгдэнэ</p>	<p>Байгууллагын түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Олон нийтад нээлттэй мэдээлэгдсэн дүрэм журам үйл явцын дагуу ажилтныг сонгон шалгаруулна Сонгон шалгаруулалт хийгдэх алба тушаалын зарыг хамгийн олон хэрэглэгчтэй олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэлээр нээлттэй зарлана Сонгон шалгаруулалтын үйл явц нь хөндлөнгийн аливаа хяналтад нээлттэй байна Сонгон шалгаруулалтын дүнг нээлттэй зарлана Сонгон шалгаруулалтын үйл явцыг баримтжуулан журамд мэдсэн хугацаанд хадгална <p>Хувь хүний түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Сонгон шалгаруулалтад оролцогчид нь тухайн албан тушаалд сонгогдох боломж буюу сонгогдоогүй шалтгаантайгаар танилцах боломжоор хангагдана
Байгууллагын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, үр дүнтэй зохион байгуулахад ажилтнуудыг сургах, хөгжүүлэх асуудал зайлшгүй чухал	
<p>Ажилтын хүчин зүйлс</p> <p>Ажилтнуудыг сургах, хөгжих боломжийг бүрдүүлэхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлнэ</p>	<p>Салбарын түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ажилтнуудын боловсрол хөгжилд хөрөнгийн тодорхой хөрөнгийг нийт төсөвт тусгасан байна <p>Байгууллагын түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ажилтнуудыг сургах, хөгжүүлэх чиглэлээр баримтлах бодит хэрэгцээнд суралцан бодлого журмыг боловсруулж, танилцуулсан байна Ажилтнуудыг сургах, орчин үеийн мэдээллээр хангах дэд бүтцийг бүрдүүлсэн байна Аливаа сургалт, тэдгээрт сонгон шалгаруулсан тухай мэдээллийг нийт ажилтнуудад нээлттэй мэдээлдэг байна <p>Хувь хүний түвшинд.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ажилтнуудын сурч, мэдлэг чадвараа өргөжүүлэн хэрэглээг хэрхэн тогтоох талаар менежерүүд нь зохих мэдлэг дэдлага эзэмшсэн байна Ажилтан бүр байгууллагаас зохион байгуулж буй сургалтын талаархи дэлгэрэнгүй мэдээллийг авах боломжтойгоор хангагдсан байна

Эрүүл, аюулгүй ажлын байр бий болгох	
<p>Амжилтын хүчин зүйлс</p> <p>Эрүүл, аюулгүй ажлын байраар хангахаа байгууллага албан ёсоор илэрхийлэн, баталгаажуулна.</p>	<p><u>Салбарын түвшинд.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Эрүүл, аюулгүй ажлын байрны стандарт, хөдөлмөр хамгааллын дэглэмийг тогтоон, нээлттэй мэдээлнэ. <p><u>Баицууллагын түвшинд.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ажлын байрны эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын үнэлгээг тогтмол гүйцэтгэж эрсдлийг бууруулахад чиглэсэн төлөвлөгөөг боловруулан нээлттэй мэдээлж, хэрэгжүүлнэ. • Ажлын байрны эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын талаарх санаамж, таних тэмдэгүүдийг энгийн ойлгомжтой хэллэгээр бичиж олны нүдэнд ил газар байрлуулсан байна. • Ажлын байрны орчин нөхцлийг сайжруулах хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлдэг байна. • Ажлын байранд гарсан осол гэмтлийн талаар бүртгэл хөтөлж, тохиолдол бүрийг хянах үйл явц бий болгосон байна. <p><u>Хувь хүний түвшинд.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ажлын байранд гарсан гэмтлийн тохиолдол бүрийг мэдээлж байна. • Аюулгүй байдал, хөдөлмөр хамгааллын дэглэмийг чанд мөрдөнө. • Эрүүл, аюулгүй ажлын байраар хангагдах шаардлагыг холбогдох албан тушаалтанд тавьдаг байна.